

LIGJ
Nr. 8/2017

PËR STATUSIN E PUNONJËSVE TË INDUSTRISË SË NAFTËS DHE TË GAZIT

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1
Qëllimi

Ky ligj përcakton statusin e punonjësit të industrisë së naftës dhe të gazit, i cili përfshin pozitën juridike, ekonomiko-financiare dhe shoqërore, të drejtat dhe detyrimet e punonjësve dhe ish-punonjësve të industrisë së naftës e të gazit në Republikën e Shqipërisë, për arsye të karakterit të veçantë të punës dhe ndikimin e saj në shëndet, si dhe garancitë ligjore për zbatimin e tyre.

Neni 2
Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Ish-naftëtar” është shtetasi që ka punuar në industrinë e naftës dhe të gazit në profesionin dhe punën e përcaktuar në vendimin nr. 526, datë 20.12.1958, të Këshillit të Ministrave, “Për ndarjen e punëve në kategori për efekt pensioni”, ish-punonjësit e uzinave mekanike të naftës dhe personeli inxhiniero-teknik, që kanë punuar në ish-ndërmarrjet e sistemit të naftës, si shpim-kërkim, shpim-shfrytëzim, prodhimit, sizmikës, gjeofizikës kantieriale, mekanikës, institutet gjeologjike dhe teknologjike, përpunimit, transportit me naftësjellës dhe gazsjellës.

2. “Naftëtar” është shtetasi që punon në industrinë e naftës e të gazit në profesionin dhe punën e përcaktuar në vendimin nr. 526, datë 20.12.1958, të Këshillit të Ministrave, “Për ndarjen e punëve në kategori për efekt pensioni”, punonjësit e uzinave mekanike të naftës dhe personeli inxhiniero-teknik, që punon në ndërmarrjet e sistemit të naftës, si shpim-kërkim, shpim-shfrytëzim, prodhimit, sizmikës, gjeofizikës kantieriale, mekanikës, institutet gjeologjike dhe teknologjike, përpunimit, transportit me naftësjellës dhe gazsjellës.

Neni 3
Përfituesit

1. Statusin e punonjësit të industrisë së naftës dhe të gazit e përfitojnë të gjithë shtetasit që kanë punuar dhe punojnë në industrinë e naftës dhe të gazit, sipas përcaktimeve të nenit 2 të këtij ligji.

2. Këtë status e përfitojnë edhe ata persona që janë të aksidentuar në punë, pavarësisht kohëzgjatjes së punës në këtë industri.

3. Personat që përfitojnë statusin, sipas përcaktimeve të këtij ligji, pajisen me dëshmi zyrtare identifikuese, e cila lëshohet nga komisioni i ngritur për këtë qëllim pranë ministrisë përgjegjëse për industrinë e naftës dhe të gazit. Në dhënien e dëshmisë shërbejnë dokumentet e përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji. Rregullat e organizimit, funksionimit dhe përgjegjësitë e këtij komisioni, si dhe formati i dëshmisë përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit përgjegjës për këtë industri.

Neni 4

Marrja e statusit

E drejta për marrjen e statusit të punonjësit të industrisë së naftës dhe të gazit lind që nga data e fillimit të punës në industrinë e naftës dhe të gazit, në një nga profesionet e përcaktuara në nenin 2 të këtij ligji.

Neni 5

Dokumentet për statusin

Qenia naftëtar ose ish-naftëtar vërtetohet me këto dokumente:

1. Për ish-naftëtarin, librezja e punës, e shoqëruar nga një vërtetim i posaçëm zyrtar, i lëshuar nga ndërmarrja ose institucioni ku ka qenë i punësuar personi, i konfirmuar nga ministria përgjegjëse për industrinë e naftës dhe të gazit, në të cilin përcaktohen kryerja e aktivitetit të punës, sipas nenit 2, të këtij ligji, dhe kohëzgjatja e punës.

2. Për ish-naftëtarin që ka dalë në pension, vërtetimi i posaçëm lëshohet nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore dhe konfirmohet nga ministria përgjegjëse për industrinë e naftës dhe të gazit.

3. Për naftëtarin që është i punësuar në industrinë e naftës dhe të gazit, librezja e punës, e shoqëruar me vërtetimin e posaçëm, të lëshuar nga ndërmarrja ose institucioni ku është i punësuar, dhe i konfirmuar nga ministria përgjegjëse për industrinë e naftës dhe të gazit, në të cilin përcaktohen kryerja e aktivitetit të punës sipas nenit 2, të këtij ligji, dhe kohëzgjatja e punës.

4. Për ish-naftëtarët dhe naftëtarët në marrëdhënie pune, konsiderohet punë në industrinë e naftës e të gazit edhe periudha e punës në të njëjtin profesion ose ekuivalente me të, në shtete të tjera, me të cilat Republika e Shqipërisë ka marrëveshje në fushën e mbrojtjes shoqërore.

5. Kriteret dhe procedurat për lëshimin e vërtetimit të posaçëm zyrtar, sipas pikave 1, 2, 3 dhe 4, të këtij neni, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 6

Paga dhe shtesat mbi pagë

1. Paga e punonjësve të industrisë së naftës dhe të gazit përcaktohet sipas kontratës kolektive të punës dhe reflekton të gjitha detyrimet e Kodit të Punës, si dhe vështirësitë e veçanta që ka puna në këtë industri dhe ndikimin e saj në shëndet.

2. Paga e punonjësve të industrisë së naftës dhe të gazit nuk mund të jetë më e ulët se 150 për qind e pagës minimale në shkallë vendi.

Neni 7

Vjetërsia në punë

Njihet si vjetërsi në punë, si punonjës i industrisë së naftës e të gazit, për efekt shpërblimi dhe përfitimi financiar, si dhe përfitimi nga sigurimet shoqërore, periudha e punës e kryer në profesionet, sipas nenit 2 të këtij ligji, e vërtetuar sipas dokumentacionit të përcaktuar në nenin 5 të këtij ligji.

Neni 8

Shpërblimi financiar pas ndërprerjes së punës

1. Personat, që gëzojnë statusin e naftëtarit dhe që kanë vjetërsi pune, sipas përcaktimit të nenit 7, të këtij ligji, burrat mbi 20 vjet dhe gratë mbi 15 vjet dhe që janë të papunë në momentin e hyrjes në fuqi të këtij ligji, përveç përparësisë në punësim, kanë të drejtën e një përfitimi financiar, i cili, në asnjë rast nuk mund të jetë më i vogël se 80 për qind e pagës minimale në shkallë vendi. Masa, kohëzgjatja dhe procedura e përfitimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Personat, që gëzojnë statusin e naftëtarit dhe që, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, dalin të papunë si rezultat i ristrukturimit të ndërmarrjes apo për shkaqe që nuk lidhen me ta, gëzojnë përparësi në punësim

dhe përfitojnë nga punëdhënësi një shpërblim financiar në masë dhe kohëzgjatje, sipas përcaktimeve të kontratës kolektive të punës, por jo më pak se 80 për qind të pagës minimale në shkallë vendi dhe jo më pak se tre vjet.

Neni 9

Mosha e daljes në pension dhe kushtet e përfitimit

1. Kanë të drejtë të kërkojnë pension pleqërie, si punonjës të industrisë së naftës dhe të gazit, punonjësit të cilët plotësojnë këto kushte:

a) burrat që mbushin moshën 60 vjeç dhe kanë një periudhë të përgjithshme sigurimi 30 vjet e më shumë, nga të cilat jo më pak se 20 vjet në punë, sipas përcaktimeve të nenit 2 të këtij ligji;

b) gratë që mbushin moshën 55 vjeç dhe kanë një periudhë të përgjithshme sigurimi 25 vjet e më shumë, nga të cilat jo më pak se 15 vjet në punë, sipas përcaktimeve të nenit 2 të këtij ligji.

2. Bëjnë përjashtim nga përcaktimi i pikës 1, të këtij neni, personat që kanë kryer punë si operator (përgjegjës kyçi) dhe ndihmësoperator (punëtor pastrimi), traktorist në brigadat e remontit nëntokësor të puseve të naftës e të gazit, kryesondator, pontist dhe punëtor i kyçit në shpimin e puseve të kërkimit dhe të zhvillimit të vendburimeve, punonjës në repartet e koksit të rafinerive të naftës dhe punëtorët e pastrimit të brendshëm të rezervuarëve, depove dhe cisternave të naftës në industrinë e përpunimit të naftës dhe të gazit. Mosha e daljes në pension për këta persona është 55 vjeç për burrat dhe 50 vjeç për gratë dhe me periudhë të përgjithshme sigurimi 30 vjet e më shumë për burrat dhe 25 vjet e më shumë për gratë dhe vjetërsi në këto profesione sa gjysma e vjetërsisë së përgjithshme.

Neni 10

Masa e pensionit

1. Pensioni llogaritet sipas përcaktimeve të ligjit nr. 7703, datë 11.5.1993, "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

2. Punonjësit e industrisë së naftës dhe të gazit, që gëzojnë statusin e naftëtarit dhe që dalin në pension ose kanë dalë në pension, përfitojnë shtesë pensioni në masën 1 për qind për çdo vit pune, e përcaktuar sipas neneve 2 dhe 7, të këtij ligji, por jo më shumë se 40 për qind të pensionit të pleqërisë.

Neni 11

E drejta për përfitim

1. E drejta për të përfituar pensionin e pleqërisë, sipas këtij ligji, nuk parashkruhet.

2. Personi, i cili kërkon të përfitojë pension, sipas përcaktimeve të këtij ligji, e përfiton atë:

a) nga data e lindjes së të drejtës për përfitim, kur kërkesa paraqitet brenda një viti nga data e lindjes së kësaj të drejte;

b) nga data e paraqitjes së kërkesës, kur ajo paraqitet pas një viti pas lindjes së të drejtës për përfitimin e pensionit.

3. Personi, i cili ka përfituar pension pleqërie, sipas përcaktimeve të këtij ligji, nuk ka të drejtë përfitimi të kësteve mujore të pensionit të pleqërisë për periudhën/periudhat, gjatë të cilave ushtron veprimtari ekonomike si i punësuar, i vetëpunësuar apo punëdhënës, me përjashtim kur vetëpunësohet në bujqësi.

4. Përfitimet e caktuara, por të patërhequra, paguhet në çdo kohë, por jo më shumë se për 3 vjet.

Përfitimet e caktuara, por të paguara më pak, jepen në çdo kohë, por jo më shumë se për 3 vjet.

5. E drejta e organit kompetent për të kërkuar shumat e marra tepër gjatë një viti ushtrohet jo më vonë se 3 vjet nga data e marrjes së tyre, por jo më vonë se 6 muaj nga data e konstatimit. Masa e ndalesës

për çdo muaj është 20 për qind e këstit mujor të pensionit.

6. Personi, i cili ka përfituar pension dhe kompensime në mënyrë e me mjete në kundërshtim me ligjin dhe që nuk njofton ndryshimin ose heqjen e masës së tyre, detyrohet ta kthejë të gjithë shumën e marrë tepër. Masa e ndalesës për çdo muaj është 50 për qind e këstit mujor të pensionit. Gjithashtu, personi dënohet me gjobë në masën katërfish të dëmit të shkaktuar, pavarësisht nga dënimi i parashikuar në dispozitën përkatëse të Kodit Penal.

Neni 12 **Financimi**

1. Përfitimet nga ky ligj financohen nga kontributet shtesë, sipas pikës 2, të këtij neni, dhe nga Buxheti i Shtetit.

2. Për personat, të cilët kryejnë punë në industrinë e naftës dhe të gazit, në profesionet e përcaktuara në nenin 2, të këtij ligji, do të paguhet kontribut shtesë në masën 5 për qind të pagës bruto. Kontributi shtesë paguhet 3 për qind nga punëdhënësi dhe 2 për qind nga punëmarrësi.

3. Kontributi i sigurimeve shoqërore në masën 5 për qind mbledhet dhe derdhet në fondin e sigurimeve shoqërore të detyrueshme, sipas procedurave për mbledhjen e kontributeve të sigurimeve shoqërore të detyrueshme, të përcaktuara në ligjin nr. 9136, datë 11.9.2003, "Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

4. Diferenca ndërmjet efektit financiar të këtij ligji, deri në plotësimin e moshës së përfituesve, sipas nenit 31, të ligjit nr. 7703, datë 11.5.1993, "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, me kontributin shtesë, përballohen nga Buxheti i Shtetit.

5. Procedurat e financimit të fondit të sigurimeve shoqërore, sipas pikës 4, të këtij neni, rregullohen me vendim të Këshillit të Ministrave

Neni 13 **Kërkesa për përfitim nga statusi i naftëtarit**

1. Përfitimi i pensionit, sipas përcaktimeve të neneve 9, 10, 11 e 15, të këtij ligji, jepet me kërkesën e të interesuarit, i cili e paraqet atë së bashku me dokumentacionin përkatës, sipas përcaktimeve në ligjin nr. 7703, datë 11.5.1993, "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, pranë agjencisë së sigurimeve shoqërore të vendbanimit të tij.

2. Përfitimi financiar, sipas përcaktimeve të nenit 8, pika 1, të këtij ligji, jepet me kërkesën e të interesuarit, i cili e paraqet atë së bashku me dokumentacionin përkatës, në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave.

3. Këshilli i Ministrave miraton politika dhe masa mbështetëse për punonjësit e industrisë së naftës dhe të gazit për plotësimin e nevojave të tyre për strehim.

Neni 14 **Indeksi**

Përfitimet, sipas këtij ligji, indeksohen çdo vit sa herë indeksohen edhe pensionet e caktuara, sipas ligjit nr. 7703, datë 11.5.1993, "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar. Indeksi dhe koha e zbatimit të tij përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 15 **Llogaritja e pensionit**

Llogaritja, caktimi, administrimi dhe pagimi i pensioneve që rrjedhin nga ky ligj bëhen nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore, sipas procedurave në fuqi për pensionet, në përputhje me ligjin nr. 7703, datë 11.5.1993, "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

Neni 16

Trajtimi mjekësor dhe social

1. Përfituesit e statusit të naftëtarit dy herë në vit duhet të bëjnë kontrole mjekësore falas në institucionet shtetërore apo private në vend. Ministria përgjegjëse për shëndetësinë ndërton ose detyron kompanitë që operojnë në industrinë e naftës dhe të gazit të ndërtojnë qendra mjekësore të pajisura me aparaturë dhe mjekë specialistë që trajtojnë problematikën shëndetësore të shkaktuar nga puna në këtë industri:

a) Në rast sëmundjesh që vërtetohet se vijnë direkt ose indirekt nga puna në industrinë e naftës e të gazit, përfituesit e statusit të naftëtarit përfitojnë kurim falas në institucionet publike apo private që janë në marrëdhënie me FSDKSH-në. Nëse kurimi nuk ofrohet nga këto institucione, përfituesit e statusit kurohen në institucione private brenda vendit që ofrojnë këtë kurim dhe financohet nga Buxheti i Shtetit për ish-naftëtarët dhe nga kompanitë për personat që janë të punësuar.

b) Në rastet e sëmundjeve që vërtetohet direkt ose indirekt nga puna në industrinë e naftës dhe të gazit, që nuk kurohen brenda vendit, përfituesit e statusit duhet të kurohen falas jashtë vendit. Financimi i kurimit jashtë vendit bëhet nga Buxheti i Shtetit për ish-naftëtarët dhe nga kompanitë për personat që janë të punësuar.

2. Përfituesit e statusit të naftëtarit, që janë në marrëdhënie pune, përfitojnë pushim vjetor shtesë, të paguar, në masën 25 për qind të ditëve të punës që përcaktohen në legjislacionin përkatës në fuqi.

Neni 17

Përfitime të tjera

1. Personat që gëzojnë statusin e punonjësit të industrisë së naftës dhe të gazit, sipas këtij ligji, janë përfitues në privatizimin e industrisë së naftës dhe të gazit në raport me kohën e punës, shkallën e kualifikimit e të kategorizimit të punës. Kriteret, masa dhe procedurat e përfitimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Në rastet e koncesioneve në industrinë e naftës dhe të gazit, në marrëveshjen e koncesionit duhet të përcaktohet detyrimi i koncesionarit për të krijuar një fond profesional pensioni, sipas ligjeve që administrojnë këto fonde, me jo më pak se 10 për qind të pagës bruto të punonjësve.

Neni 18

Detyrimet e organeve të pushtetit vendor

Organet e pushtetit vendor, në zonat ku banojnë përfituesit e statusit të naftëtarit kujdesen për punësimin e tyre në rast papunësie dhe krijimin e kushteve për përfituesit e pensionit.

Neni 19

Aktet nënligjore

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 3, pika 3; 5, pika 5; 8, pika 1; 13, pika 2; 14 dhe 17, pika 1, të këtij ligji.

Neni 20

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 2.2.2017

Shpallur me dekretin nr. 10014, datë 20.2.2017, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bujar Nishani